

Kedves régi Erdőaljas Diákok!

Szeretett iskolánkban 50 éve folyik 8 osztályos oktatás. Ebből az alkalomból szeretnénk egy albumot készíteni az itt végzett tanulókról. Kérünk tőled fényképet magadról (mérete legalább 8 x 10 cm legyen), osztályodról, ha készült csoportkép és egy önéletrajzot, kb. egy gépelt oldal terjedelemben, melyben az itt töltött évekre részletesen kitérnél különös tekintettel azokra az eseményekre és személyekre, amikre és akikre szívesen emlékszel a mai napig.

Mivel nem minden tanulónknak ismert a jelenlegi lakcíme, ezért arra is kérünk, hogy kérd meg volt iskolatársaidat, ők is küldjenek levelet, fényképet az iskolába.

A tervezett album címe:
„ERDŐALJÁSOK VOLTUNK”.

A kért anyagot január 1-ig gyűjtjük az iskolában.

Fáradozásodat előre is köszönjük.

Budapest, 1999. szeptember 30.

Üdvözlettel: Ágoston István, Mihailovics Károlyné, Pálfalvi Marcella, Simkó Rózsa, Bán Éva igazgatók nevében

*Siklósi Engelbertné
jelenlegi igazgató*

A tartalomból

Fejezetek a Csúcshegy történetéből	2. oldal
A Zöld Szamár színházról	3. oldal
Kerti dolgaink	4. oldal
Óbuda a Neten	4. oldal
Egyesületi hírek	5. oldal
Az ékszer eredete és mai szerepe életünkben	5. oldal
Konyha és vidéke	7. oldal

A ZÖLD SZAMÁR NÉPSZÍNKÖR

előadásai a Népházban

A. P. CSEHOV: KISKOMÉDIÁK

JUBILEUM (tréfa)

Andrej Andrejevics Sipucsín bankelnök ..... Vajda János
Tatyána Alekszejevna ..... Piroch Kata
Kuzma Nyikolajevics Hirin, könyvelő ..... Zsigó György
Mercsutkina, idős némbor ..... Boronyai Orsolya
Igazgatószáki tag ..... Lakner Zoltán

A DOHÁNYZÁS ÁRTALMASSÁGÁRÓL

Iván Ivanovics Nyuhin, foglalkozására nézve feleségének, egy zeneiskola és egy női penzió tulajdonosnőjének a férje Pirchala István

Szünet

LEÁNYKÉRÉS (tréfa)

Sztyepán Sztyepanovics Csubakov ..... Etelközi Péter
Natalia Sztyepanovna, a lánya ..... Bíró Anna
Iván Vasziljevics Lomov, jól táplált,
de magát betegnek képzelő földbirtokos ... Gaizágó György

Közreműködött: Salamon Suba László rendező,
Fábián Elvira tervező.

Glatz Marietta grafikus, Piszker Éva művészeti titkár,
Mező András technikus, Pirovits Csaba kellékes

ELŐADÁSOK: december 3-án 19.00, 4-én 16.00 és 19.00 órakor.

JEGYEK KAPHATÓK: az iskolában, Kádár Eszter és Hercegfalvi Attiláné tanárnőknél valamint szerdától vasárnapig esténként a Népház Klubjában (Bp. III., Toronya u. 33.)
Pirchala Istvánnál 450 Ft-os áron, diákoknak, katonáknak 150 Ft-ért.

**GÁZKÉSZÜLÉK-
SZERVIZ****JUNKERS, FÉG
MÁRKASZERVIZ**Gázkészülékek szezon előtti
felülvizsgálata, karbantatása,
javítása**NOVATHERM Bt.**Telefon: 368-6084,
06 (30) 940-0269
Bp. III., Körtvélyes u. 21.**FAÁRU-
BARKÁCS**Bp. III., Bécsi út 176/B
(Vörösvári úti kereszteződésnél)**Zárak, pántok,
csavarok, szegek,
kéziszerszámok, lécek,
lambériák,
polcok, rézkilincsek és
szerelvények****ÓHEGY-HÍREK**

POLGÁRI HAVILAP

Megjelenik 3000 példányban

Szerkeszti: Piroch Kata.

Telefon: 250-4121. Fax: 387-6871

E-mail: piroch@elender.hu

Hirdetésfelvétel és levelezési
cím:

1037 Bp., Máramaros u. 46.

Telefon: 250-4121

Hagyományos
Teddy mackók kereskedők
és magánvásárlók részére.**Gyűjtőknek:**limitált,
sorszámozott darabok.
Minden darab
kézzel gyártott.
Extra minőség,
szolid áron.

Telefon: 387-3727

*Fejezetek a Csúcshegy történetéből VII.***Az őskortól a honfoglalásig**

Alig gondolnánk, hogy egy darab szántóföldnek, egy hegyoldalnak a történelme is visszanyúlik az őskorig. Több-ször írtunk már a Csúcshegy legutóbbi századairól, de most ezer éveket megyünk vissza. Kalandozásunkban az „Óbuda évszázadai” (Kortárs, Budapest, 1995), a „Magyarország műemléki topográfiája VI. kötet” (Akadémiai kiadó, Budapest, 1962), és az „Aquincum” (BTM, Budapest, 1997) kötetek segítenek.

A történelem folyamán a folyó és patak völgyek legtöbbször közlekedési utakká váltak. Az egykori Csúcshegy felsőbb, meredekebb, feltehetően erdős része mind a közlekedésre, mind a tartós megtelepedésre alkalmatlan volt. A Dunától Solymár felé húzódó Solymári völgy, mindig is egy fő közlekedési útvonal volt, gondoljunk csak arra, hogy még a múlt században is erre vezetett Budáról a „Bécsi” út. Ez a völgy tehát sokak által járt, néha viszont a patak elárasztotta, ezért a Csúcshegy lábánál levő, a völgyből kiemelkedő löszös lejtő mindenféle szempontból megfelelő a megtelepedésre. Az utat ellenőrizni lehetett, az áradásoktól viszont védett volt.

A Kr. e. második évezredben, a rézkort követő bronzkorban előbb az ún. makói, majd a későbronzkori váli kultúra telepedett meg, valahol a mai „fatelep” mögötti területen, a Harsány lejtő aljában. A kutató árkokból a középkori és római maradványokon, lakóház nyomokon túl számos bronzkori cseréptöredék is napvilágra került. A terület

részletes feltárása még nem történt meg.

Igen nagy jelentőségű a római építésű „Csúcshegyi villa”, amit legközelebb részletesen ismertettünk. A fontos solymárvölgyi közlekedési útvonalat a népvándorlás korában sem kerültkék el. A mintegy két és fél századig tartó avar kaganátus (VI-VIII. sz.) vége felé elkezdett egy nagyobb temető a Solymárvölgyi út közelében.

1934-ben találták a csúcshegyi honfoglalás kori sírokat, szintén a Solymárvölgyi út közelében. A csúcshegyi 2. sz. sírban egy rangosabb fiatal vitézt temettek el, ezüsttel fúttatott díszes kengyelpárral, zablával, harci csákánnyal. A szomszéd

A csúcshegyi honfoglalás kori sír

sír halottja mellé két ló koponyát is helyeztek (részleges lótemetés).

Kádár Péter

BUTTONS KFT.

MŰSZŐRMEHÁZ

1036 Budapest, Pacsirtamező u. 41.

Telefon/fax: 388-2174

ÚJDONSÁGAINKFinomkonfekció, divatáru
30-50% engedménnyelKarácsonyi vásznak – különleges minták
Fürdőszobaszőnyeg, szőnyeg,
Walt Disney-mintás sötétítő, voile
Különleges törülköző, függöny, spanyol pléd
Csipkefüggöny 20% kedvezménnyel+
a szokásos műszőrme, méteráru,
lakástextil választék.**VÁRJUK ÖNT!**

Játék a magunk örömére

Az ötlettől a premierig számos hegylakó várta, milyen is lesz a Zöld Szamár Népszínkör bemutatkozása.

A színtársulat és a rendező kiváló munkát végzett.

Nagy színházakat megszegyenítő érthető szövegmondás, briliáns gesztusokkal, finom jelmezekben, karakteres játék jellemezte a szereplőket. Az előadásokat indító remek zenei betétek után kibontakozó önfeledt színjáték elevenítette meg a nézők előtt a Csehov által megírt figurákat. A karakterekhez illeszkedő jelmezek darabjai felidéztek előttünk Oroszország múlt századi hangulatát. A nézőkhöz karnyújtásnyira közel épített színpadon folyó játék vibráló feszültsége pillanatok alatt átragadt a nézőkre, akik lenyűgözve nézték a szereplők szípkázó azonosulását szerepeikkel. A groteszk figurák emberi gyengeségeinek poentírozása jóízű kacajt fakasztott a nézők soraiban és a darabok végén méltán csattant föl a vastaps. Az önfeledt játék atmoszferikus erővel székéhez préselte a nézőket. A teltházias előadások pozitív visszajelzése a fáradságot nem kímélő Színkör teremtő munkának.

A szereplők közül nehéz kiragadni neveket, s ha ezt meg tesszük nem kendőzhető, hogy a darabok hangulatának megteremtésében primátusuk volt a női szereplőknek. A Tatjana Alekszejevnát alakító Piroch Kata finom úrhölgy, polgárpukkasztó játékaival, a Mercsutkinát megformáló Boronyai Orsolya színes replikáival, a Natalja szerepében szípkázó vérbő Bíró Anna pedig az egész színkörön végig hőmpolygó dinamikus játékaival kovácsolta a sikert.

A nézők fölé magasadó Ivan Ivanovics Nyuhin – Pírchala István bölcsességet sugárzó méltósággal telt játékkal ragadta magával a nézőket. Mindehhez sokan tették hozzá apró munkájukat – jelmezkészítéssel, plakátraajzólással – amivel a siker kiteljesedett. A támogatók közül többen gyakoroltak a mai kor szelleméhez méltó mecénatúrát. Első kérészóra, pályázatra válaszolva adtak támogatást a produkciók megszületéséhez. A támogatásokkal remekül sáfárkodó rendező Salamon Suba László, aki munkájával egybegyúrta a színjátékot vállaló civil társulatot immár gondolkodhat a siker után, mi legyen a következő produkció, amelyet a Népszínkör lelkes társulata színre állít.

S, hogy a folytatásnak legyen közönsége azt a mostani bemutatóval a Népszínkör Társulatának sikerült megalapozni.

Ács Érmes Károly

Amikor úgy érzed, hogy kifáradtál és nem tudsz újat mutatni (Hidd el így fog történni.) Felkérnek valamire amire legszívesebben nemet mondanál, de aztán mégsem teszed, mert különben zavarna a lelkiismeret, lemesz hát a népházba és amint bemész érzed, hogy van valami a lenti teremben és belépsz. Valami megérint, de még nem tudod, hogy mi ezért gyakrabban jársz le és ráérzel az ízére, de amint megízleled rájössz, hogy függővé tehet. És hopp már függőként látod a világot. Varázsos sziget ez kérem szépen! Ha az ember a színpadon áll megváltozik minden, ott minden színesebb nincsenek problémák csak az imádott szerepek nagy drog ez én azt hiszem, leszokni róla szinte lehetetlen. Embereket ismersz meg, és ha szerepüket játsszák rájössz, hogy ez nagyszerű világ, ahol nincsenek bajok csak kaméleonok földi angyalok. Barátokra találsz és talán ők is annak tartanak mert szerencsés az kit annak tartanak. Nagyszerű társaság ez a zöld szamár színművész szívek. No de ezzel befejezem ezt a költeményt és ezáltal kívánok jó filozófálgatást én.

Pirovits Csaba

SUZUKI ÓBUDA

Rendkívüli ajándékeső!

Akciókban: új magyar gyártmányú Swift előlapos, RDS-es magnórádióval • Dipol sebességváltózárral • szőnyeggarnitúrával • csomagtartóval és ingyenes üzembehelyezéssel veheti át*

*a készlet erejéig

Használt autó beszámítás, közalkalmazotti és nyugdíjas kedvezmények.

Limitált modellek: Winter II.GLX 4 kerék meghajtású, Manager III. Sedan extra felszereltségű modellek fantasztikus áron!

A szerviz 18 óra után 50% munkakedvezményel dolgozik!

1037 Bp., Bécsi út 256. Telefon: 388-6996, 387-6443, fax: 387-7905
06 (20) 333-7463, 06 (30) 231-3673 • www.suzukiobuda.co.hu

Óbuda a Neten III.

Hosszas előkészületek és terjedelmi okokból itt nem részletezendő vizontagságok után elkészült Óbuda honlapja az Interneten (www.obuda.hu). Az oldalak ugyan még néhol hiányosak, a design is hagy még némi kívánnivalót maga után, de már sok hasznos információt találhat rajta az óbudai vagy más érdeklődő.

Egyértelműen a legerősebb rész az önkormányzati testületeket és intézményeket bemutató egység. Megtalálható itt az összes önkormányzati képviselő fogadóórja, az önkormányzati bizottságok tagjai, az önkormányzat valamennyi rendelete. Az utóbbiak között olyan, a hegyen is közérdeklődésre számot tartó anyagok vannak, mint például a Testvérhegy, a Laborc u. és környéke ill. a Bécsi út-Farkastorki út-Táborhegyi út által határolt terület részletes rendezési terve (Az ingyencék azért olyan rendeletet is találhatunk, amely „a Kisbuda Gyöngye étterem udvarán álló zöldjuhar fa helyi védetté nyilvánításáról” szól). Az önkormányzat ügyosztályai is bő terjedelemben bemutatkoznak, sőt elérhetőségeiket is megadják (lásd a cikk végén). A kerületet honlapját számos fotó ill. térképrészlet teszi színessé, külön oldal foglalkozik a kerület címerével is.

A Sport és Szabadidő szekció láthatóan feltöltés alatt áll, itt lesznek megtalálhatóak a sportegyesületek ill. különféle aktuális sportprogramok. Úgyisint csak kezdeti stádiumban van a testvérvárosok bemutatása, remélhetőleg a közeljövőben többet is megtudhatunk Bécs III. kerületéről, Prága VI. kerüle-

téről, Udinéről és a többi testvérvárosról. Úgy tűnik, hogy a magyarul nem értők is informálódhatnak majd Óbudáról, hiszen bizonyos oldalak (bemutatók stb) már most német nyelven is elkészültek.

A „Nyilt Forum”-ra hallgatósági rész még üresen tátong, reméljük az Önkormányzat ezen a helyen megteremti a lehetőségét a hozzászólásnak és a helyi lakosok egymás közti kommunikációjának.

Jó szörfölést kíván,

Vadasz Gábor
VadaszG@freemail.hu

Az Önkormányzat tisztségviselőinek elektronikus elérhetősége:

1. Vezető tisztségviselők

Alpolgármester (Kovács Gábor):

gabork@obuda.hu

Alpolgármester (Nyíri Csaba):

csabany@obuda.hu

Jegyző: gabis@obuda.hu

2. Ügyosztályok és irodák

Egészségügyi és szociális:

juditg@obuda.hu

Építési hatóság:

szepessy@obuda.hu

Igazgatási (ügyfélszolgálati iroda)

martah@obuda.hu

Kereskedelmi és közellátási:

zsokat@obuda.hu

Oktatási és Kulturális:

mariar@obuda.hu

Vagyonkezelő iroda:

janosu@obuda.hu

Főépítési iroda:

agnesm@obuda.hu

Gyermekvédelmi-igazgatási

csoporthoz: juditgallo@obuda.hu

Polgári védelmi parancsnokság:

jozsefsz@obuda.hu

Kerti dolgaink

Lapzárta van, meg Márton napja. Még szerencse, hogy a libaé, hiszen a közel ötven órája tartó esőben még a hegyen is meg kell tanulnia úszni a madaraknak.

Ez a hosszan tartó eső akadályozza a kerti munkák egy részét, de ad némi segítséget is. Ilyenkor, ha hosszú enyhe ősz van, be kell öntözni az örökzöldeket, mivel ezek, ha lassan is, de ilyen időben is párologtatnak, és ezt pótolni kell. Ezt a pótlást most elvégezték az égiek, méghozzá bőségesen.

Tehát a tennivalókról. Ha elmulasztottuk november elején, és enyhe marad az idő, még megnyírhatjuk egyszer a gyepet. Javasolom a közepes gépállást ilyenkor. Seperjük össze a lombot, mert a ráesett hóval rossz rétegződést alkot a gyep, lomb, hó. „Hópenész”, enyhe időben rothadás, stb.

Még ültethetők a lombhullató-, dísz- és gyümölcsfák, cserjék. Az ültetési gödör talaját már meg kell védeni lombbal, tözezes takarással. Ugyancsak takarjuk a téli saláta, spenót, répa stb. ágyakat. Takarni kell ezen kívül a későn ültetett gumósokat is, mint pl. a jácint.

Megkezdhetjük a díszcserjék ritkítását, és visszavágását. Ez természetesen nem vonatkozik a tavaszi virágzásúakra. Ajánlatos a vastag ágak vágási helyét kezelni fabalzsammal, vágási tapasszal, stb. Kiszórhatók még a hosszú hatású műtrágyák (foszfor, kálium).

Ónos eső vagy vizes, tapadós hó hullásakor rázzuk le az örökzöldeinkről a rájuk tapadt jeget, illetve havat. A nagy súly komoly törési károkat okozhat.

Decemberben megkezdhető a levágott ágak virágoztatása. Ilyenkor a nyírfa, aranyvessző, mogoró, fűz, nyír hajtható. Vethetők cserépbbe is magok, búza, zsásza stb. A vízzel telt pohár nemcsak friss zöldet mutat, hanem szendvicsekre való anyagot is ad.

Mániám a madarak. A már kitett, és megszokott etetőnkben a fagyok beállta után kezdjük meg a rendszeres etetést. A hangsúly a rendszereségen van. Ha elkezdjük, ne hagyjuk abba, inkább ne etessünk. A kenyérmorzsa, téztaféle nem eleség, inkább bajt okozhat. Olajos magvak, nyers szalonna, bőre, húsos csont, stb. ezek a téli eleségek.

Szép őszt, jó munkát kíván

Ort János kertész

Sokan ismerik az Erdőalja úti iskola tanítójának, Noémi néniének foltvarrás-technikával készült műveit. Most

Ambrus Noémi textilmunkáinak kiállítása

1999. november 28-ig látogatható az Új Udvar Galériában
(Bp. III., Bécsi út 38-44.), naponta 10-18 óra között.

Galériamegnyitó

1999. december 3-án este 7-kor a Toronya utcai Népházban.
Többek között

Fábián Elvira által készített macikkal és
Glatz Marietta grafikáival ismerkedhetnek meg.

TERMÉSZETES, FAGYÁLLÓ, KÜLTÉRI KŐBURKOLATOK

járdára, útra, lépcsőre, lábazatra,
kerti tipegőnek, garázsbeállónak,
kocka, szabályos, szabálytalan alakzatban

PORPHYR KFT.

1037 Bp., Bécsi út 302.
Telefon: 250-6036 Fax: 316-0635

EGYSZER ÉS MINDENKORRA!

Mátra Borház és ABC

Bp. III., Jablonka út 44.

Újra megnyílt!

Új vezetéssel • **Új** személyzettel • **Új** árukészlettel

**Újra várja kedves régi
és új vásárlóit!**

Nyitva tartás: hétfőtől-péntekig 6.30-20, szombat: 7-16,
vasárnap: 7.30-15 óráig

AZ EGYESÜLET HÍREI

BÚCSÚZUNK TÓLED BUDAY JULIKA

„Monda néki Jézus:
En vagyok a feltámadás és az élet:
a ki hisz én bennem
Ha meghal is él;
És a ki csak él és hisz én bennem,
soha meg nem hal
Hiszed-é ezt?”

János 11/25.26

Julika teljes szívből hitte!

MIKULÁS NYEREGBE!

Idén is várjuk a Mikulást a Virágos-nyeregbe. Ha most is olyan szépen énekelnek a hegyi gyerekek, mint az előző években, akkor sikerül kicsalni a puttonya terhe alatt roskadozó mikulást az erdő sűrűjéből.

Az Erdőalja úti buszvégállomásnál találunk 5-én, szombaton délután fél háromkor. Innen baktatunk fel a nyeregbe. Aki kapkodja a virgácsait, fél négy tájban a tisztáson lesz. A

szülőktől 150 Ft hozzájárulást kérünk gyerekenként, amelyet november 29. és december 3. között Zsigó Eszter tanító néni az Erdőalja úti iskolában és Pirchala mester december 1-3-ig a Népházban, gyűjtésük össze a Népházban.

***

A egyesületi tagdíj változatlanul min. 500-nyugdíjasoknak, tanulóknak, 1000 Ft/év keresők számára. Köszönettel fogadunk minden e feletti támogatást, péntek esti klubnapunkon vagy átutalással.

Személyi jövedelemadójuk 1% a hegyen maradhat, ha ezt az Óbuda-Hegyvidékiek Egyesületének ajánlják fel, hiszen a valamennyiünket gazdagító programokra, a Népház felújítására, karbantartására fordíthatjuk.

OTP számlaszámunk: 11703006-20032630.

***

Bridzsklub Az előző tanfolyam résztvevői illetve a klub játékosai keresnek további játékosokat esetleg csapatokat tudásuk kipróbálására. A klubba egyedül érkező játékos is talál partnert. Az érdekesebb partikat a kö-

Mottó: „Egynek minden nehéz, sokaknak semmi sem lehetetlen!”

A Táborhegyi Népház címe:

Bp. III., Toronya u. 33 Telefon: 3689-406

vetkező alkalommal kielemezzük. Szeretettel várunk minden érdeklődő játékost szerda este, 6 után. Belépődíj alkalmanként 100 Ft. Előzetes információ: Csige Sándornál, a 250-6131-es telefonszámon.

A HÁZI Praktika Klub legközelebb december 11-én lesz. Témánk karácsonyi díszítések, karácsonyfadíszek. Hozzatok ollót, tűt-cérnát, diót, csipkét, szalagokat.

***

Klub a Népházban: szerdától vasárnapig esténként 6-tól Pirchala István fogadja vendégeit.

TURKÁLJ MÁSOKÉRT!

December 4-5-én, szombat-vasárnap 9 órai kezdettel, ismét a HIFA szervezésében.

Az ékszer eredete és mai szerepe életünkben

(II.) Származást jelző ékszerek a családi címerrel ékes gyűrűk, násfák is középkori eredetűek, bár ebben a funkcióban már a honfoglaló magyarok díszes tarsolylemeze is megjelenik, ugyan is erről leolvasható a törzshöz, családhoz való tartozás.

A múlt században lezajló ipari forradalom a második olyan gazdasági-kulturális változás, amely döntő módon befolyásolta az emberiség életét. Természetesen az ékszerkultúrára is rányomta bélyegét. Az addig egyedi vagy kieszérics, manufaktúrális ékszerkészítés nagyrészt átadja helyét a tömegigények kielégítésére alkalmas gyári arany és ezüstáru termelésnek. A tömegékszerek mindenki számára elérhetővé válnak, de sajnos sok köztük a gyatra, silány minőség a csak az eladhatóságra sandító, minél kisebb súlyra törekvő bővli.

Ugyanebben az időben a fenti folyamattal szinte párhuzamosan megjelenik a művészi ékszer. Művész emberek, iparművészek saját alkotó ösztönzésük kielégítésére terveznek és készítenek ékszereket. Munkáikat a sokszínűség, az egyéniség hangsúlyozása, az önkifejezés igénye jellemzi. Számukra a legfontosabb a munka élménye, az a folyamat, amíg az önmagunk elé állított feladatokat teljesítik. Ezek az

ékszerek műalkotásnak minősülnek, gyakran nem is a viselhetőség szándékával készülnek. Így születnek az u.n. nem viselt ékszerek, amelyek alkotójuk ékszergyűjtők polcaira szánt.

A fenti törekvésekkel éppen ellentétes az u.n. etnikai ékszer, ennek viselője egy társadalmi csoport izlésének megjelenítését várja az ötvöstől. Jellegzetes etnikai ékszer hazánkban az u.n. cigányékszer. Cigányságunk előszeretettel visel nagy súlyú jelentős értékű arany ékszert. Ez feltehetően nomadizáló életformájuk maradványa. Ilyen módon ékszer formájában –ugyanis jelentős érték volt mozgatható biztonságosan, a testen viselve.

Ma viselt ékszereink egyik csoportja az u.n. hagyományos ékszer. A házassági és vallásos ékszerek tartoznak ide, ezek általában van egy másik emberhez vagy embercsoporthoz való tartozás kifejezői. Ilyen a karikagyűrű, a kereszt, a Dávid-csillag stb. Az emlékékszer egy számunkra kedves személyre, alkalomra emlékeztet.

A divatékszer egy kulturális miliőhöz való tartozást fejez ki.

Az imázs ékszer is egy csoporthoz, kaszthoz való tartozás kifejezője. A klub ékszerek, az iskolai és egyéb szervezeti ékszerek csoportja ez.

A legújabb divathullám a pir-

szing. Ennek is megvannak a régi gyökerei. A dél-amerikai és óceániai férfiak csontból faragott, madártollakból intim ékszeri ugyanazokat a célokat szolgálták már több száz éve, mint a nemesacélból vagy nemesfémből készített mai utódaik. Emellett a pirszingnek is van egy csoporthoz tartozást jelző szerepe, sőt olykor a meghökkenés is célja lehet.

Eddig nem szóltunk az egyik legfontosabb funkcióról, amely majd mindegyik ékszer sajátja. Ez pedig az ékesítés, a figyelemfelkeltés. A hölgyek tudják, hogy milyen ékszer alkalmas arra, hogy a legelőnyösebb részletekre terelje az érdeklődést. Egy szép fülbevaló a nyakra, egy nyakék pedig a dekoltázsra tereli a hangsúlyt.

Az ékszer a legszemélyesebb tárgyunk, személyiségünk kifejezésére hatásosabb és alkalmasabb talán még a ruházatnál is. Az egyéniség meghatározza a viselhető ékszer kivitelét. Van, akihez az aprólékos kidolgozású finomabb ékszer illik, másnak a rusztikus vagy nagyvonalúan megoldott ékszer a megfelelő.

Az ékszer intimitása, testi közelsége más tárgyakéhoz nem hasonlítható. Az ékszer viselésért az ember hajlandó jelentős anyagi áldozatot hozni, kényelmetlenséget elviselni, sőt még

egyes testrészeit átlukasztani is. Miután áttekintettük az ékszer funkcióit nem is csodálkoztunk ezen.

Hiszen egy szép ékszernek lehet amulett szerepe, lehet a figyelemfelkeltés eszköze, lehet egy csoporthoz tartozás kifejezője, státuszjelző és még jelentős értéket is képviselhet. Ráadásul lehet régi családi darab, amely emlék is. Lehet esztétikai érték hordozója és lehet jelentős művészi munkája.

Jelen időben éljük meg az emberiség legújabb – forradalmi változást jelentő találmányának diadalát a számítógép és az informatika térhódítását. Feltehető, hogy mint eddig minden nagy változás, ez is nyomot hagy ékszereinken. Az ékszer ugyanis a kultúra része és a kor kifejezője ugyanúgy, mint bármely más tárgyunk. Fialat tervezőink talán már a számítógép segítségével tervezik rendszemléltető, cserélhető alkatrészekből összeállított, variálható ékszereiket. A fejlődésnek ez is egyik útja lehet.

Csak remélhető, hogy a közönség igénye nálunk is mindinkább a mai szemléletet tükröző új ékszerek felé fordul és a magyar ékszerészet, ha küzdelmek árán is, letudja másfél generációnyi lemaradását.

Fördös László
ötvs iparművész

Tartsunk akváriumot!

(II.) Közeleg a karácsony, és ez alkalomból biztosan sokan szeretnék meglepni szeretteiket egy akváriummal. Minden kezdet nehéz: hogyan is igazodjunk el a sokféle méretű, formájú, felszereltségű és betelepítettségű akvárium között? Kezdjük hát az elején:

Először is jelöljük ki a leendő akvárium helyét. Fontos a közvetlen megvilágítás helye, és mértéke. Közvetlenül ablak mellé ne helyezzük az akváriumot, mert sok fény hatására az akváriumban zöld algák fognak elszaporodni. Ezek eltávolítása pedig nem is olyan egyszerű feladat. A kevés fény ugyanolyan probléma, mint a sok, azzal a különbséggel, hogy ebben az esetben a barna algák fognak megjelenni. Így tehát már az algák színéből tudunk következtetni arra, hogy túl sok, vagy túl kevés-e a fény. Este mesterséges fénypótlásra van szükség, neonsó formájában. Ennek lila színű változata nagyon szépen kiemeli a piros halak színét, mint amilyen például a sokak által kedvelt xipho, és platti.

Másik alapvető kérdés az akvárium mérete, és alakja. Furcsa, de igaz, hogy minél nagyobb méretű az akvárium, annál kevesebb gond van vele, ugyanis nagyobb akváriumban beáll egy bizonyos biológiai egyensúly, ami a halak, és a növények között alakul ki, másrészt pedig a tömegeből adódóan a víz hőmérsékletingadozása is kisebb. Nagyobb akváriumot kevesebbszer is kell takarítani (félétvenként, évenként), sokszor elegendő csak egy félvízcsere. Ilyenkor a teljes víz mennyiségének csupán a felét kell leengedni, és újjal pótolni. Célszerű, ha a friss vizet előtte állni hagyjuk, hogy a benne lévő klór eltávozhasson. A méretet meghatározza az is, hogy hány, és milyen halat szeretnénk tartani, valamint az, hogy levegőztetőt is szándékozunk-e tenni az akváriumba. Kezdetnek egy 50 literes akvárium tökéletesen megfelel. Olyat válasszunk, aminek a tetején elhúzzható tető van – ez megakadályozza a túlzott mértékű vízpárolgást. Manapság kaphatók műanyagból készült tetők is, amikbe eleve be van építve a neonvilágítás.

A halak számának meghatározásához íme néhány könnyen tartható hal testhossza, és vízszükséglete:

Halfaj neve	testhossza	vízszükséglete
Szivárványos guppi	3.5-4 cm	4-5 liter
Xipho	6-8 cm	8-10 liter
Zebradánió	4-6 cm	4-5 liter
Neonhal	3-4 cm	4-5 liter
Szumátrai díszmárna	5-6 cm	10-15 liter
Sziámi harcoshal	4-5 cm	8-10 liter
Kék gurámi	7-9 cm	10-15 liter

Ha túllépjük az itt vázolt értékeket, akkor halaink a zsúfoltság miatti oxigénhiánytól „pipálni” fognak, azaz feljönnek a víz felszínére levegőt venni. Ez egyes halaknál nem gond (Beta, azaz sziámi harcoshal), mert ezek a halak labirintkopolytíval rendelkeznek, azaz a légköri levegőt is fel tudják használni légzésükhöz. Halaink többsége azonban csak a vízben fizikailag oldott oxigént képes hasznosítani.

Az akvárium alakja lehet:

- gömb alakú: (1-2 aranyhal, guppi, vagy 1, és csakis 1 sziámi harcoshal elhelyezésére alkalmas. Hátránya, hogy nehézkes kezelni, és gyakrabban is kell takarítani.
- téglalatest alakú: leginkább elterjedt forma. A mai modernbb változatoknál a frontüveg domború, így még szebb, és érdekesebb képet kapunk kis kedvenceinkről.

- háromszög alapú, úgynevezett sarokakvárium: kifejezetten sarokba állítható, a szoba dísz. Asztalra állítva, de már bútorba beépítve is kapható, nagyon dekoratív.
- térfaltású, sokszögű akvárium: a frontüveg több darabból áll, alapja hatszög, nyolcszög, stb. is lehet.

Ha sikerült kiválasztani a megfelelő méretű, és alakú akváriumot, jöhet a berendezés.

Mivel gyakran esünk abba a hibába, hogy nem tudunk választani a sokféle színes hal között, túl sokat vásárolunk belőlük. Ha viszont túlnépesítjük az akváriumot, akkor a víz megzavarosodik, halaink oxigénhiányban fognak szenvedni, ami először légszomjhoz, majd az állatok pusztulásához vezet. Ezért mindenképpen levegőztetőre, és vízszűrőre van szükségünk. A levegőztető hálózati árammal működő motoros szerkezet, ami légköri oxigént juttat az akváriumba, nagyon apró buborékok formájában egy porlasztón keresztül. Minél kisebbek ezek a buborékok, annál nagyobb felületen érintkeznek a vízzel, így annál nagyobb mértékben tudják annak oxigéntartalmát növelni. A levegőztető egyik változatánál a motort az akváriumon kívül kell elhelyezni, mégpedig magasabban, mint az akvárium vízszintje, nehogy a víz a gépbe áramoljon áramszünet esetén. A másik változatnál a gép, és a porlasztó egybe van építve, azt nyugodtan belemeríthetjük az akváriumba, szigetelése megakadályozza, hogy víz kerüljön bele. A szűrőberendezés lehet külső, és belső egyaránt. Lényegük, hogy porózus szivacsrétegen (filteren) az akvárium vizét át pumpálják, a szennyező anyagok a szivacson fennakadnak, így tisztítják a vizet. A szivacsot időközönként ki kell venni, és folyó csapvíz alatt ki kell mosni.

Az akváriumi növények fény hatására oxigént termelnek, este viszont fogyasztják azt. Ezért, ha túl sok halat telepítettünk be, célszerű a levegőztetőt éjjelre is bekapcsolva hagyni, hogy halaink elegendő oxigénhez jussanak. Mivel télen korán sötétedik, neonsóval hosszabbítsuk meg a megvilágított órák számát. Piros halaink színét a lila neonsóvek még jobban kiemelik. Újabban a fénycsöveket az akvárium tetejére helyezhető esztétikus műanyag tetőbe építik be, ami az akvárium lezárásával a víz párolgását is csökkenti.

A berendezéshez hozzátartoznak a szintén állatkereskedésekben kapható különböző nagyságú, és alakú kövek. Ezeket folyópartokon is szedhetünk, de mielőtt az akváriumba helyeznénk őket, jó alaposan mossuk meg. A túl sok kő kerülendő annak összcsúnya miatt, mert könnyen az akvárium megperedéséhez vezethet. Ha sügéretet tartunk, félbevágott virágcserepet is betehetünk, amit hamar birtokba vesznek, és hamarosan le is ikráznak annak belső falára. Lehetőleg kerüljük a mostanában elterjedt színes műanyag búvárokat, kincsesládákat, és egyéb ízléstelen giccseket. Nem az akváriumba való, amellet elrontják az összképet. Mindig törekedjünk a természetességre. Sügérekhez növényeket ne tegyünk, felesleges. Reggelre ugyanis saját ízlésüknek megfelelően teljesen átalakítják az általunk aprólékosan kialakított belső teret, a növényeket helyükről kihúzzogatják, a homokot szájukban kihordják, és szivatagi tájjá „varázsolják” az eladdig otthonosnak tűnő akváriumot. Gyorsan úszó halak esetében (díszmárnák, stb.) ne homokot használjunk aljzatnak, mert azt alaposan fel fogják kavarni, hanem apróra tört, lehetőleg sötét közúzalatot. Ez a sötét tónus még jobban kiemeli halaink színét.

A következő alkalommal az akváriumi növényekről lesz szó.

Dr. Sütő András, állatorvos

1025 Bp., Felsőzöldmáli út 114. Tel.: 33-55-611

KONYHA ÉS VIDÉKE

Mostanában Anton Pavlovics szelleme lengi be a Népház levegőjét. Színház van itt! Nagy színház van itt kérem! Hát alkalmazkodjunk! Receptek következnek ezért Csehov hazájából.

BORSCS

Tisztítsunk meg 30 dkg céklát, 20 dkg káposztát, ugyanannyi vegyes zöldséget és burgonyát, egy nagy hagymát. Vágjuk finomra és vajban pároljuk meg. Tegyük hozzá kevés zúzott fokhagymát, majd egy kanál sűrített paradicsomot öntsünk fel másfél liter jó marhahúslevesel. Fűszerezzük babérlevéllel, borssal, ecettel. Főzzük puhára, végül ízesítsük tejszínnel és kevés cukorral.

SCSI

Fél kiló szép marhahúsból és 30 dkg vegyes zöldségből főzzünk jó húselevet. Két evőkanál vajon pároljunk meg 25 dkg savanyú, és ugyanannyi nyers káposztát és egy fej felkarikázott hagymát. Adjunk hozzá egy evőkanál sűrített paradicsomot. Öntsük fel a leszűrt húselevessel, főzzük borssal és babérlevéllel, majd adjunk hozzá egy kockára vágott burgonyát, a húst és főzzük míg a krumpli megpuhul.

KAVIÁROS OMLETT

5 dkg kaviárt keverjük jól el egy reszelt hagymával és egy citrom levéllel. Hat tojást verjünk fel két evőkanál tejszínnel.

Serpenyőben, vajon süssünk négy omlettet. Kenjük rá a kaviárt és félbehajtván tálaljuk.

BÉLSZÍN SZTROGANOFF MÓDRA

25 dkg gombát, 10 dkg igen apró hagymát pároljunk meg három dkg vajban. Fűszerezzük sóval, borssal és kevés cukorral, tegyük hozzá két kávéskanál csipős mustárt.

Vágjunk csikokra 30 dkg bélszín és három dkg vajon süssük öt percig. Keverjük végül össze az összes anyagot és hevítsük forrásig.

CÉKLASALÁTA

40 dkg főtt céklát, két hámozott hagymát vágjunk kockára, két dl tejszín verjünk habbá, keverjük bele az előbbieket és három evőkanál reszelt tormát. Jól hűtsük le.

LIBAAPRÓLÉK A LA RUSSE

Főzzük puhára egy liba aprólékát 30 dkg vegyes zöldséggel, sóval, borssal és szerecsendióvirággal.

3 dkg libazsírból és 3 dkg lisztből készítsünk világos rántást, majd engedjük fel fél liter húselevessel. 4 savanyú almát, 8 szem aszalt szilvát, két körtét és 1 dl mazsolát pároljunk meg, majd keverjük mindezt a mártáshoz. A szépen letisztított, kicsontozott aprólékokat tegyük táltra és a mártást külön tálaljuk mellé.

LEPÉNYHAL OROSZ MÓDRA

Egy nyolcvan dekás lepényhalat locsoljunk meg citromlével. Sózzuk és borsozzuk. Három dkg vajban pároljunk meg egy aprórávágott hagymát és pirítsunk vele együtt négy evőkanál zsemlemorzsát. Öntsük fel két dl tejszínnel,

amibe egy evőkanál kaprot kevertünk. Tegyük bele a halat és 15 percig pároljuk fedő alatt.

TÚRÓS FÁNK

80 dkg főtt, átört burgonyát keverjük össze 50 dkg tehéntúróval, egy tojással, 3 evőkanál cukorral, 10 dkg lisztel és egy dl tejföllel. Meglisztézett gyúródeszkán nyújtjuk ujjnyi vastagságúra. Fánkszagatóval szűrjük ki, és vajban mindkét oldalt süssük rózsaszínűre. Salátával vagy cukorral meghintve fogyasszuk.

Pirchala István

APRÓHIRDETÉSEK

Ortopéd rendelésemet újra megnyitottam. Kolosy tér 1/b ORVOSI CENTRUM, dr. Juhász József. Telefon: 06 (30) 222-6469

- 45/180 jó megjelenésű, gyermektelen, érettségizett, felsőfokú képesítéssel rendelkező férfiú szerető házastársa, barátja lenne jólsituált, művelt érzelmi hölgynek. Telefon: 210-1832
- Otthon végezhető munkát keresek. Telefon: 453-0121
- Könyvelés, adótanácsadás, könyvvizsgálát. Telefon: 453-0121. Fax: 453-0121
- Olcsón és kényelmesen! Meglevő világítás (kert, garázs, kapu, üzlet) működtetése távirányítással. Telefon: 387-1889

CORAL TOURS

1037 Budapest, Toronya u. 27.
Telefon/fax: 250-2815, 367-6578

Szilveszter

Bali, Bali, Bali!

Három időpontban:

12 éj Balin 1999. december 29–2000. január 12.

14 éj Balin 1999. december 27–2000. január 12.

2 éj Kuala Lumpurban, 10 éj Balin
1999. december 27. - 2000. január 10.

Választás szerinti három-, négy-,
ötcsillagos szállodában már

435 000 Ft-tól

JÖVŐ ÉVI KÍNÁLATUNKBÓL

Peru-Bolívia-Brazília

14 nap/11 éjszaka

2000. február 20-i indulással

718 000 Ft

NE KÉSLEKEDJEN TÚL SOKÁIG!

Nézzon be hozzánk a Toronya utca 27-be,
ahol este 7-ig nyitva vagyunk!

FESTÉKÁRUHÁZ DISZKONT

1037 Bp., Vörösvári út 125. Tel./fax: 367-3414 • Bp. XIII., Véső u. 5.

Számítógépes színkeverés:

bel-és kültéri falfestékek, zománcok, lazúrok

Límit hófehér falfesték	16 l	2720 Ft
Héra jól takaró falfesték	16 l	3690 Ft
Diszperzit falfesték	16 l	2540 Ft-tól
Trinát fehér alapozó	0,75 l	650 Ft
Trinát fehér alapozó	5 l	3650 Ft
Trinát korróziógátló alapozó	1 l	960 Ft
Trinát fehér zománc	1 l	950 Ft
Trinát fehér zománc	5 l	4240 Ft
Trinát mestertapas	1 l	1070 Ft
Hornlokzati külső falfesték	25 kg	8200 Ft
Prolux magasfényű parkettalakk	4 l	3480 Ft
Gemini parkettalakk	4 l	4190 Ft
Modakril külső falfesték fehér	25 kg	9590 Ft
Gemini parkettalakk	4 l	3550 Ft
Lignodekor falazúr színekben	1 l	910 Ft
Lignodekor falazúr színekben	5 l	4300 Ft
Bostik csemperagasztó	6 kg	2250 Ft
Bostik PVC, szőnyegragasztó	6 kg	3350 Ft
CMC tapétaragasztó	1 kg	270 Ft
Metylan tapétaragasztó		510 Ft
Purhab	500 ml	840 Ft
Festhető fugatömítő	310 ml	360 Ft
Evipass rozsdamaró		200 Ft
Fűrészporos tapéta Eugramma		850 Ft-tól
Knauf csemperagasztó	25 kg	1100 Ft
Padlopon aljzatkiegyenlítő	25 kg	2270 Ft
Modellgipsz	40 kg	1390 Ft
Rígips glettgipsz	5 kg	790 Ft
Rígips glettgipsz	25 kg	2290 Ft
Rígips kézivakolat	25 kg	2190 Ft
Standolit fehér olajfesték	2,5 l	1900 Ft
Walkkyd	4 l	3910 Ft

A festő- és mázolóiparhoz szükséges anyagok
legszeleesebb választékával várjuk kedves vásárlóinkat!

Nyitva tartás: hétfő-péntek 7-16.30, szombat 7-12 óráig

**Ne cipekedjen! Rendeljen!
Bízva ránk a bevásárlást!**

FOOD FUTÁR

Élelmiszer, ital, vegyiáru ingyenes házhoz szállítással
kedvező árakon, több mint 1500 cikkből álló
választékkal szállítási vagy egyéb felár nélkül.

Ízelítő árainkból:

Vénusz étolaj 1 liter	265,-	Th. Quelle 1,5 liter dús,	
Rama kocka 250 g	109,-	csendes	89,-
Hántolt B rizs 1 kg	169,-	Granini vérnarancs 40 % 1 liter	239,-
Kristálycukor 1 kg	139,-	Top-Joy alma 12 % 1 liter	89,-
Mokkacukor 500 g	109,-	Kaiser Prémium 0,5	99,-
Finomliszt 1 kg	59,-	Borsodi Világos 0,5	79,-
Alba Regia spagetti 500 g	119,-	BB pezsgók 0,75	389,-
Natúr gombaszélet 200 g	199,-	Parmlat tartós tej 1,5 % 1 l	119,-
Csemege uborka 720 ml	119,-	Tejföl 12 % 200 ml	59,-
Ecet 10 % 1 liter	79,-	Trappista 1 kg	989,-
Sertésmájkrém 65 g	29,-	Baromfi műb. virsli 1 kg	459,-
Szárnyaskrém Orsi 65 g	59,-	Tojás 10 db	169,-
Omnia őrlött kávé 250 g	499,-	Ariel utántöltő 3,6 kg	1599,-
Háztartási keksz 1 kg	269,-	Omo color ut. 3,6 kg	1599,-
Ananász darabolt 565 g	199,-	Pril mosogató ut. 500 ml	199,-
Sárgabarack lekvár 420 g	159,-	Crepto 12 tekercs	359,-
Tibi tejszoki 100 g	119,-	Papírsebkező 100 db 3 réteg	79,-

Kérje ingyenes katalógusunkat!

Tel.: 387-6603. Fax: 387-6604 • <http://foodfutar.tvnet.hu>

NK ablakrendszer

- Kömmerling műanyag profilokból a teljes típusválaszték megtekinthető és megrendelhető
- Ajtókat, ablakokat, toló-bukó illetve harmónikaajtókat kívánság szerinti formában, színben és méretben szállítjuk
- **RÉSZLETFIZETÉSI LEHETŐSÉG!**

Kámán Magasépítő és Kereskedelmi KFT.

1037 Bp., Erdőalja út 46. Tel./fax: 250-4795, 06 (20) 962-3036

Nyitva tartás: hétfő-péntek 9-12 és 15-18 óráig

Óbudán, itt helyben, fent a hegyen

Remete Panzió és Étterem

**Színvonalas
szállodai szolgáltatásokkal
várja vendégeit**

Hegylakóknak 10% engedmény

Cím: 1037 Bp. Remetehegyi út 91. Telefon: 368-4248, 250-3437

**Az ünnepek
közeledtével
mi is elkészítettük
ajándéklistánkat**

- Hálószobabútorok
- Demko bioágy, meglévő ágyba ágybelső
- Párnastúdióinkban az egyéni igényeknek megfelelő párnák
- Lakástextilek, lámpák, vázák, kosarak a természetes harmónia jegyében
- Gyapjúágygarnitúra, gyapjúgarnitúrák
- Gyapjúmellény, vesemelegítő, mamusz
- Variálható gyermekruhák
- Gyapjú- és fajtékók
- Női férfi és gyermek köntösök kapucnis, cipzárás és hagyományos fazonban
- Törülközők, fürdőlepedők széles választéka

Várjuk Önöket mintaboltjainkban!

Bp. Rózsakert, II. Gábor Áron u.74-78

Bp. II., Margit krt. 29/a

Bp. VII., Dob u. 58.

Bp. XV., Pólus Center, Szentmihályi út 131.

Bp. XIX., Europark, Üllői út 201.

Telefon: 391-5837

Telefon: 212-4408

Telefon: 321-6939

Telefon: 419-4268

Telefon: 347-1545

**Kaputelefonok Video kaputelefonok
Riasztóberendezések Házitelefonközpont**

Tervezés, kivitelezés, javítás, karbantartás

Biztonsági bejárati ajtók

Szállítás, szerelés

Díjtalan felmérés és ajánlatkészítés!

PRS

BIZTONSÁGTECHNIKA

Telefon: (06 (20) 951-1798

06 (30) 970-6432

**WINE BOX
Borszaküzlet**

Névre szóló borok és italok
(céglogóval is),
ajándékkosarak és csomagok
készítését vállaljuk.

1035 Budapest, Szentendrei út 28.

Nyitva: hétfő-péntek 10-13 és 14-18, szombat 9-13 óráig

Telefon/fax: 387-5846, 06 (20) 9387-912